

فرآیند رسیدگی به اختلافات مالیاتی در قانون مالیاتهای مستقیم

اشاره :

فرآیند رسیدگی به اختلافات مالیاتی و اجرای عدالت و از همه مهمتر جلوگیری از برخوردهای چندگانه با مؤدیان مالیاتی همواره از دغدغه های اصلی مؤدیان محترم مالیاتی بوده است. در این راستا کمیته مالی و مالیاتی انجمن مدیران خراسان رضوی وظیفه خود دانست مطالبی در خصوص چگونگی فرآیند رسیدگی به اختلافات مالیاتی را گردآوری و منتشر نماید:

گردآوری: مصطفی شامل - دبیر کمیته کارشناسی مالی و مالیاتی

خلاصه ای از مواد مرتبط در قانون مالیاتهای مستقیم

بینی شده هیات حل اختلاف مالیاتی است. هر هیات حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد:

- ۱ - یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور
 - ۲ - یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته
 - ۳ - یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرفه ای یا تشکل های صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی.
- در صورتی که مؤدی همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی، انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مؤدی از بین نمایندگان مزبور یکی را انتخاب خواهد کرد.

تبصره ۱ - جلسات هیات های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رای هیات های مزبور با اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا است.

بر اساس ماده ۲۴۶ وقت رسیدگی هیات های حل اختلاف مالیاتی در مورد هر پرونده، جهت حضور مؤدی یا نماینده مؤدی و نیز اعزام نماینده اداره امور مالیاتی باید به آنها ابلاغ گردد. فاصله ابلاغ و روز تشکیل جلسه هیات نباید کمتر از ۱۰ روز باشد مگر به درخواست مؤدی و موافقت واحد مربوط.

تبصره - عدم حضور مؤدی یا نماینده مؤدی و نیز نماینده اداره امور مالیاتی مربوط، مانع از رسیدگی هیات و صدور رای نخواهد بود.

بر اساس ماده ۲۴۷ آراء هیات های حل اختلاف مالیاتی بدوی، قطعی و لازم الاجرا است. مگر اینکه ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رای مورد اعتراض کتبی مؤدی یا ماموران مالیاتی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیات های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر احاله خواهد شد.

بر اساس ماده ۲۳۷ قانون مالیاتهای مستقیم برگ تشخیص مالیات باید بر اساس ماخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیه فعالیتهای مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مؤدی روشن باشد.

بر طبق این ماده امضاءکنندگان برگ تشخیص مالیات (ماموران مالیاتی) مکلفند در صورت استعلام مؤدی از نحوه تشخیص مالیات، جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مؤدی اعلام نمایند و هرگونه توضیحی را که مؤدی در این خصوص بخواهد به او بدهند.

بر اساس ماده ۲۳۸ در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدی ابلاغ می شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشد می تواند ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک، کتبا تقاضای رسیدگی مجدد نماید. اگر مسئول مربوطه در اداره امور مالیاتی دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد، مؤثر تشخیص ندهد باید مراتب را مستدلا در ظهر برگ تشخیص منعکس و پرونده امر را برای رسیدگی به هیات حل اختلاف ارجاع نماید.

بر اساس ماده ۲۳۹ در صورتی که مؤدی ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات، قبولی خود را نسبت به آن کتبا اعلام کند یا مالیات مورد مطالبه را به ماخذ برگ تشخیص پرداخت و یا ترتیب پرداخت آن را بدهد در این صورت پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی می گردد و در مواردی که مؤدی ظرف ۳۰ روز کتبا اعتراض ننماید، درآمد تعیین شده در برگ تشخیص مالیات قطعی است.

بر اساس ماده ۲۴۴ مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون، مرجع دیگری پیش

تبصره ۱ - مؤدی مالیاتی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را در مدت مقرر تسلیم کند.

تبصره ۲ - نمایندگان عضو هیات های حل اختلاف مالیاتی نباید قبلاً نسبت به موضوع مطروحه اظهار نظر داشته و رای داده باشند.

تبصره ۳ - در صورتی که رای صادره هیات بدوی از سوی یکی از طرفین مورد اعتراض تجدیدنظر خواهی قرار گرفته باشد در مرحله تجدید نظر فوق به ادعای همان طرف رسیدگی و رای صادر خواهد شد.

تبصره ۴ - آراء قطعی هیات های حل اختلاف مالیاتی به استثنای مواردی که رای هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی با عدم اعتراض مؤدی یا مامور مالیاتی مزبور قطعیت می یابد برابر ماده ۲۵۱ قانون مالیاتهای مستقیم قابل شکایت و رسیدگی در شورای عالی مالیاتی خواهد بود.

وی تنظیم گردیده و در قبال اخذ رسید به اداره امور مالیاتی و یا دبیرخانه هیات های مربوط تسلیم شود. اداره امور مالیاتی یا دبیرخانه هیات ها مکلفند اعتراض مؤدی را دفتر مربوط ثبت و رسید ارائه نمایند.

۴ - اشخاص مجاز به حضور در هیات های حل اختلاف مالیاتی عبارتند از:

- شخص مؤدی (در مورد اشخاص حقوقی صاحبان امضای مجاز با ارائه تصویر آخرین روزنامه رسمی)

- وکیل مؤدی با ارائه وکالت نامه رسمی

- وراث

- کارمند حقوق بگیر اشخاص حقوقی با همراه داشتن معرفی نامه از شخص حقوقی با تأیید واحد مالیاتی مربوطه

۵ - هرگاه مؤدی طی درخواست کتبی و جداگانه برابر فرم مربوطه تقاضای رسیدگی خارج از نوبت بنماید با موافقت مسئول امور هیات های حل اختلاف مالیاتی، رسیدگی خارج از نوبت توسط هیات حل اختلاف مالیاتی صورت خواهد پذیرفت.

۶ - تعویق زمان جلسه رسیدگی هیات، بنا به درخواست کتبی مؤدی برابر فرم مربوطه و با تسلیم مدارک و دلایل موجه، پس از بررسی مسئول دبیرخانه هیات های حل اختلاف مالیاتی فقط برای یک بار مجاز خواهد بود.

(در موارد استثنا تمدید مهلت رسیدگی منوط به موافقت مدیرکل خواهد بود).

۷ - هرگاه به دلیل نقص در رسیدگی یا لزوم بررسی اسناد و مدارک نزد اشخاص ثالث یا کثرت اسناد و مدارک ارائه شده، هیات حل اختلاف مالیاتی قرار کارشناسی صادر نماید، مجری یا مجریان قرار مکلفند حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به رسیدگی به پرونده مزبور و اجرای کامل موارد مورد درخواست هیات اقدام و مراتب را جهت اتخاذ تصمیم نهائی گزارش نماید.

چنانچه اجرای قرار مذکور ظرف مهلت تعیین شده امکان پذیر نباشد موضوع توسط مجری قرار به دبیرخانه هیات ها منعکس و این مدت حداکثر تا ۲ ماه توسط هیات قابل تمدید می باشد.

۸ - در صورت درخواست کتبی مؤدی یا وکیل یا نماینده قانونی وی، اداره امور مالیاتی یا هیات حل اختلاف مالیاتی موظف است رونوشت جزئیات گزارش را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته و همچنین گزارش اجرای قرار را به وی اعلام نموده و هرگونه توضیحی را که در این خصوص بخواهد به او بدهند.

یک توصیه مهم به مؤدیان مالیاتی

مؤدی بایستی حتما در متن نامه اعتراض به برگ تشخیص مالیات، نماینده خود را انتخاب کند در غیر این صورت در روز تشکیل هیات حق انتخاب نماینده نخواهد داشت و سازمان امور مالیاتی به انتخاب خود یک نفر را بعنوان نماینده وی انتخاب خواهد کرد.

منظور از نماینده در ماده ۲۴۴ قانون مالیاتهای مستقیم، شخص حقیقی و یا یک فرد مشخص نمی باشد بلکه منظور نماینده مجامع حرفه ای یا تشکل های صنفی یا اتاق بازرگانی یا جامعه حسابداران رسمی و ... می باشد.

خلاصه ای از نکات مهم در دستورالعمل دادرسی مالیاتی :

۱ - برگ مطالبه مالیاتهای تکلیفی همانند برگ تشخیص مالیات از تاریخ ابلاغ به مدت ۳۰ روز قابل اعتراض می باشد.

۲ - در صورتی که برگ تشخیص مالیات یا برگ مطالبه مالیاتهای تکلیفی به دلیل عدم حضور مؤدی در نشانی قانونی یا استنکاف از دریافت آن و یا به هر دلیلی به صورت قانونی ابلاغ شده باشد، واحد مالیاتی مربوطه مکلف است نسبت به ارسال پرونده به دبیرخانه هیات ها (حداکثر ظرف مهلت یک هفته، پس از گذشت ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ مزبور) اقدام نماید.

۳ - فرم اعتراض باید توسط مؤدی یا وکیل یا نماینده قانونی